

REMISSVAR

DATUM: 2025-09-16
ER REFERENS: Fi2025/01199
DIARIENUMMER: 2025-00817

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
103 33 Stockholm

Remissvar angående Promemorian EU:s bankpaket

Riksbanken tillstyrker i allt väsentligt förslaget i Finansdepartementets promemoria om EU:s bankpaket.

Riksbanken vill samtidigt passa på att kommentera två frågor: om karens för vissa befattningshavare och om kraven på institut när de genomför vissa väsentliga förvärv.

Karens

Promemorian innehåller förslag att i lag införa regler kring karens för Finansinspektionens styrelse och vissa medarbetare när dessa slutar och innan en sådan person kan påbörja vissa anställningar och andra uppdrag.

Frågan om karens reser principiellt viktiga frågor när det gäller förtroendet för statliga myndigheter. Finansinspektionens verksamhet grundas på ett mycket högt förtroende hos allmänheten. Det får inte finnas en risk att information som har tillhandahållits en person i dess funktion som befattningshavare på Finansinspektionen används för att gagna privata aktörer. Det är därför viktigt att ha strama regler för karenstider för vissa befattningshavare för att bibehålla förtroendet för Finansinspektionen. Samtidigt måste myndigheter som Finansinspektionen ges möjlighet att bedriva verksamheten på ett sådant sätt att det inte påverkar rekrytering, attraktivitet som arbetsgivare och kostnader negativt. Det kan finnas en avvägning mellan dessa målsättningar.

Riksbanken vill därför påpeka att det är viktigt att det finns, såsom det föreslås för medarbetare på Finansinspektionen, en möjlighet för arbetsgivaren att ha egen beslutanderätt i dessa frågor. Det är viktigt att en bedömning görs i det enskilda

fallet om karens ska gälla, och i så fall hur länge. En sådan bedömning behöver bero bland annat på vilken arbetstagare/uppdragstagare det avser, vilken information vederbörande har haft del av, och vilken anställning eller uppdrag vederbörande går till. Enligt Riksbankens bedömning är förslaget i denna del välavvägt och Riksbanken tillstyrker speciellt att förslaget till svensk implementering utnyttjar direktivets möjlighet att tillämpa en kortare karenstid om minst tre månader, istället för sex månader, för arbets- och uppdragstagare inom Finansinspektionen, med hänvisning till den svenska arbetsmarknaden.

För ledamöter i styrande organ föreskriver direktivet längre karenstider om minst 12 månader för institut som ledamöterna deltagit i tillsyn eller beslutsfattande för.¹ Vid övergångar till konkurrenter till institut som ledamöterna deltagit i tillsyn eller beslutsfattande för anger direktivet en karenstid om minst sex månader för dessa. Finansdepartementets förslag anger emellertid en karenstid på 12 månader för Finansinspektionens styrelse, inklusive generaldirektören, vid övergång till alla de institut som omfattas av förslaget enligt 4 § första stycket 1–4. Enligt Riksbanken kan det övervägas om karenstiden för generaldirektören och andra styrelseledamöter ska kunna uppgå till mellan 6 och 12 månader. Det skulle ge Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner möjlighet att göra avvägningar i fråga om karenstidens längd beroende på vad det nya uppdraget eller anställningen avser och vilka beslut/tillsyn som ledamoten har deltagit i under sin tid i Finansinspektionens styrelse. Även om en karenstid på 12 månader kan vara lämplig i normalfallet kan det inte uteslutas att en kortare karenstid skulle kunna vara tillämplig i vissa fall. Riksbanken vill också passa på att notera att en automatisk karenstid för styrelseledamöter på 12 månader kan skapa problem att rekrytera kvalificerade styrelseledamöter till Finansinspektionens styrelse. Även om styrelseledamoten får ersättning för uteblivet styrelsearvode under karenstiden, är ersättningsnivåerna på en sådan nivå att det kan begränsa styrelsens sammansättning (i form av kompetens och mångfald).

När det gäller tidpunkten för anmälningsskyldigheten ska enligt förslaget en anmälan göras innan anställningen eller uppdraget påbörjas och av motivuttalanden framgår att anmälan ska göras så snart det kan ske. Riksbanken anser att anmälan om möjligt bör ske senast i samband med uppsägningen för att Finansinspektionen ska ha möjlighet att förlägga karenstiden under arbets- eller uppdragstagarens uppsägningstid. Det vore önskvärt att detta kunde tydliggöras.

¹ Vilket inbegriper institutets direkta eller indirekta moderföretag, dotterföretag eller anknutna företag, liksom underleverantörer.

Väsentliga förvärv

EU-direktivet innehåller också regler kring institutens skyldigheter att ansöka om tillstånd för eller underrätta behörig myndighet vid väsentliga förvärv. I vissa delar innebär förslaget en urvattning av gällande rätt. Riksbankens bedömning är att institut även fortsättningsvis så långt det är möjligt bör behöva ansöka till Finansinspektionen om godkännande för väsentliga förvärv i samma omfattning som tidigare.

Förslaget till svensk implementering innebär att reglerna kring väsentligt förvärv i nuvarande lagstiftning (7 kap. 12 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse) ersätts. Förslaget till ny bestämmelse innebär två väsentliga skillnader i förhållande till idag. För det första behöver institut enligt förslaget bara ansöka om tillstånd från Finansinspektionen för förvärv av *aktier och andelar*. I den existerande bestämmelsen gäller det väsentliga förvärv av både *tillgångar och skulder*. Istället innebär förslaget att institut bara behöver *underrätta* Finansinspektionen vid väsentlig överföring av tillgångar och skulder. För det andra höjs tröskelvärdet väsentligt. Förslaget innebär att sådan underrättelse bara behöver ske om överföringen av tillgångar och skulder uppgår till mer än 10 procent eller mer av de sammanlagda tillgångarna hos företaget. Enligt nuvarande lagstiftning behöver ansökan ske om institutets motprestation motsvarar mer än 25 procent av kapitalbasen. Enligt Riksbankens bedömning är det väsentligt att en lösning kan hittas så att Finansinspektionens möjligheter att bedöma riskerna förknippade med ett instituts väsentliga förvärv även fortsättningsvis tillgodoses och att detta bör avse väsentliga förvärv av både skulder och tillgångar. Det är till exempel rimligt att institut måste ansöka till Finansinspektionen för väsentliga förvärv av problemlån. Även de nya tröskelvärdena för när ansökan krävs är enligt Riksbankens bedömning för höga.

På Riksbankens vägnar

Erik Thedéen
Riksbankschef

Jonas Niemeyer
Senior rådgivare

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Anna Breman samt vice riksbankscheferna Per Jansson, Aino Bunge och Anna Seim) efter föredragning av den seniora rådgivaren Jonas Niemeyer, den juridiska rådgivaren Sofia Andersson och HR-partnern Birgitta

Silfver. I den slutliga handläggningen har även avdelningschefen Olof Sandstedt medverkat.